

EL BE NEGRE

SETMANARI SATIRIC.

Sembla que la Lliga no serà a temps de menjar el gall republicà

Any I - Núm. 26

Barcelona, 15 de desembre de 1931

Preu: 20 cèntims

Aprofitant l'absència del senyor Domènec de Bellmunt, la festa de les modestes es celebra amb gran esplendor

Amb un ple que vessava per les finestres, es va celebrar diumenge a la tarda, al Palau de Belles Arts, l'elecció de la reina de les modestes, complement obligat de la concessió del premi Crexells.

El senyor Batlle, que amb tan bon encert fa anys i panys que ocupa el càrrec de conservador del museu i de *répousoir* de les obres d'art, havia conservat el local des de la darrera elecció en un estat tal de congelació, que res del perfum d'aquella memorable diada no s'havia perdut en començar aquesta.

No vol dir això que no s'hagués netejat el local, i guarnit. Abans de començar havien estat retirats els papers que hi havia per terra, i les senyorettes del Club Femení d'Esports n'havien posat de nets damunt els seients de les cadires. La Banda Municipal, sota la direcció del mestre en Gai Saber Grignote de Lamón, havia renovat l'atmosfera tocant un escolit programa de manera que, quan entrà el públic, pogué ja respirar un aire fresc com una rosa.

Posades les catifes i comprovat que no havien estat col·locades de cantell ni en fals, s'obriren les portes i entrà el públic.

—Quines vibracions!— fou l'exclamació general—. Aquí hi ha tocat la Banda Municipal del mestre en Gai Saber Grignote de Lamón!—deia tothom.

Es constituí el jurat, gent jove, i ardida, i començaren a desfil·lar per l'estrada les modestes.

Tot seguit hom es donà compte que la reina es trobava entre les operàries de la casa «Ropas Hechas La Izquierda», i el jurat es cansà d'apuntar noms. Com que a so de treballs no es cacen llebres, es pregà al general Batet que no n'enviés—ni de treballs ni de llebres—al Palau de Belles Arts, i hom s'accontentà dels guardies municipals de gala, si bé muts, que el senyor Ribé trameté amb la seva amabilitat acostumada, i es reuní el jurat a deliberar.

Al cap de mitja hora sortia, dirigint-se el president al grup de modestes, lliurà el ram de tendres camèlies a la que seria la reina. El senyor Companys, en rebre l'obsequi, plorava d'emoió i li tremolaven les cames. Del braç del president anà a seure al tron i escoltà impàvidament emocionat el discurs que el nostre poeta Josep Maria de Segarra li etzibà:

—Fa tres anys—li digué—que ens reunim en aquesta diada històrica per a designar la més bella i la més gentil de les modestes barcelonines. Els altres dos anys, però, ens trobàvem que, com que hi havia monarquia, això d'ésser reina no tenia cap poesia ni cap màgia, i com que nosaltres creïem que això de reis i reines ha d'ésser cosa de màgia, com molt bé ho veureu el dia sis de gener, hem proclamat la República i hem donat el vot a les dones. D'aquesta manera aquesta elecció tindrà des d'ara cada any una significació més aviat electoral, i és per això que aquest hem començat la tradició d'elegir reines de més de vint-i-tres anys, a les quals no demanem altra cosa que la justa correspondència en el vot a elles i als seus parents, amics i coneguts. Però, també hem tingut en comp-

te altres qualitats en elegir la reina de les modestes. Hem volgut agermanar a l'edat electoral la gràcia i el candor. No volem pas reina una noia massa instruída ni en la intriga ni en l'amor; i una certa cultura ja ens seria sospitosa. La nostra elegida podrà allegar algú, no sap ni el francès, i què? Hi ha coses que més val que una noia les ignori. I amb noies com aquesta que acabem d'elegir farem mares fecundes, esposes models i una pàtria sana, feliç, amb el cap alt, enjoiat no amb corona d'espines, sinó de roses, i que pels viaranyes del progrés caminarà ferma sense reposar sinó és en l'hostal de la glòria. (Gran ovació.)

Atenció!—Atenció!—cridà tot seguit el secretari del jurat, senyor Xavier Regàs—. Ara, per a amenitzar la festa, la parella de ball Aiguader-Casanoves ens ballarà la dansa apatxe.

Tot seguit l'esmentada parella puja a l'estrada i comença el ball. La senyoreta Jauma Aiguader comença de fer el conegut joc: les mans a les butxaques del davant i fent la remolona. El senyor Casanoves li signa que li dongui la vara. Ella dissimula; el ballari l'abraça fort i comença la dansa, frenètica i sensual alhora. El notable ballari agafa la seva partenaire de qualsevol manera: la llença, la recull, se la passa per on vol, i amb l'ardor de la dansa oblidat el mateix que l'ha provocada. El públic aplaudeix entusiasmat i la parella, suada, coberta de flors, saluda. I la vara continua en poder de la dansarina.

En arribar a aquest punt, el secretari del jurat, senyor Xavier Regàs, orgullós del seu càrrec, acompanya la reina al cotxe i donà l'acte per acabat, recomanant als presents els coberts de Can Culleretes.

DESPRÉS DE LA DARRERA CARLINADA

—Per culpa de la Puríssima, ara s'han de fer la santíssima!

Records de la darrera carlinada

Són a milers les cartes, targetes, telefonemes, telegrames, postals, cops de telèfon i cops de ràdio que hem rebut durant aquesta setmana passada felicitant-nos per l'atemptat de què havíem estat víctimes, però del qual, una vegada més, hem sortit indemnes i triomfants. La reacció, que en els primers moments cantava victòria perquè havia aconseguit que EL BE NEGRE no sortís, hagué de batre's en retirada amb armes i bagatges, i el que creia que era una desaparició no passà d'un eclipsi, d'un ajornament; el BE regulava per saltar amb més embranzida.

Les primeres notícies

No ens agafà de sorpresa la

maniobra; la teníem prevista, ja que com a bons bens llegim cada dia *El Correo Catalán* i vigilem. Feia dies que veïem cap a on anaven les coses i la campanya a favor de la Puríssima no ens va enganyar ni un moment.

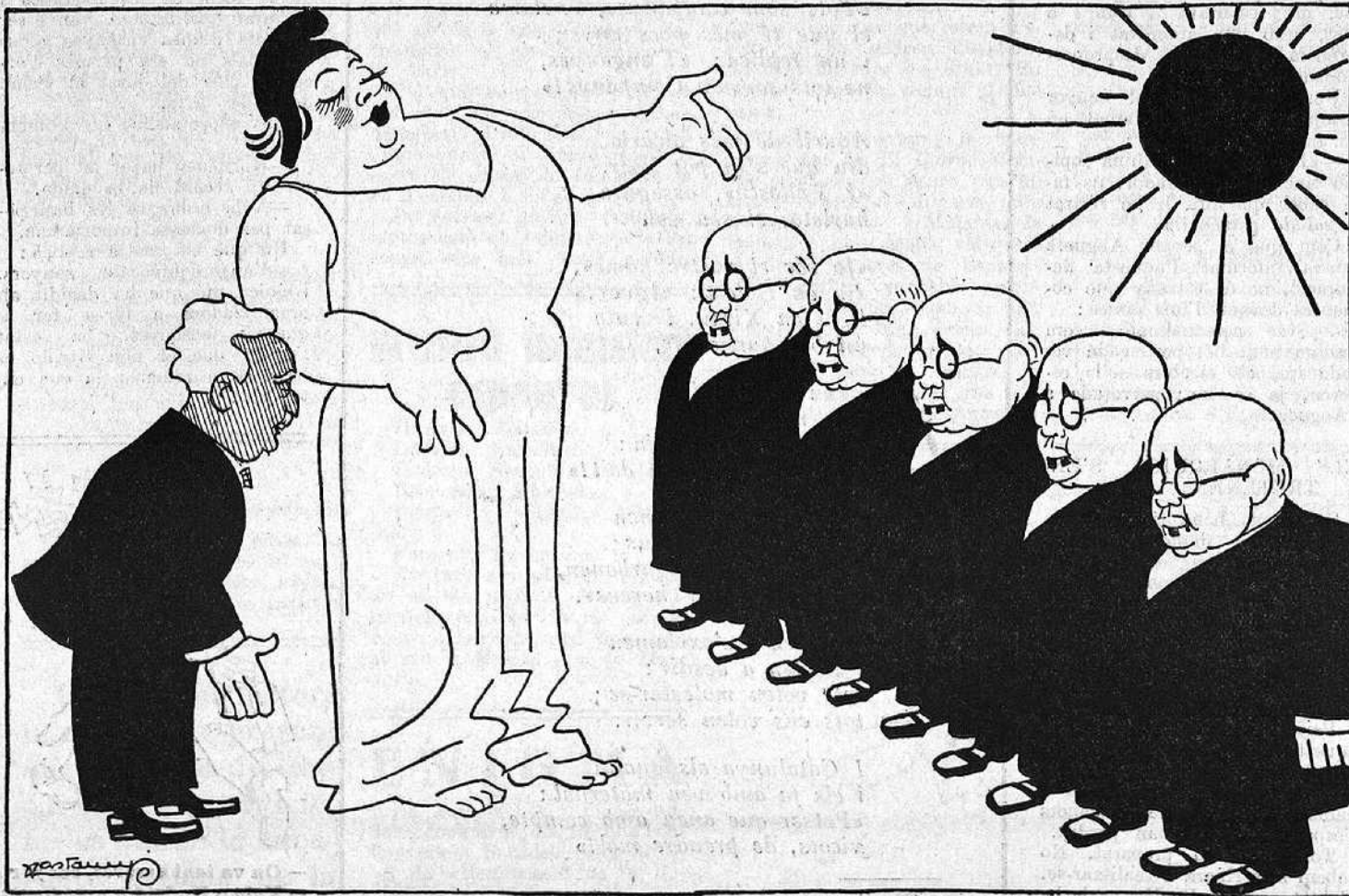
Els treus no anaven, com podien creure els profans en la matèria, contra la República; apuntaven molt més alt, i EL BE NEGRE n'hauria estat la víctima a no estar, com sempre, previngut.

I ara que ja tenim engarjolats els culpables, podem dir-ho ben alt: la Rosó, la butona erida del senyor Pere Roma ha merescut, al servei de EL BE NEGRE bé de la Pàtria i de la República.

Ella, la benemèrita patricia, soferta i pacient, aguantant renys i suportant moxaines ha evitat un dia de dol a Barcelona. Gràcies a ella podem ara reportar la conspiració que es tramà a casa del president del famós «Círculo Tradicionalista» del carrer de la Portaferrisa, taquígrafiada primer i mecanografiada després, i que oferim als nostres lectors, linotipada i estereotipada.

Eren les deu de la nit. Truquen a la porta. La Rosó va a obrir; després entra al menjador on el senyor Roma segeix fumant com cada nit un puro que Don Carles va regalar al seu avi:

(Segueix a la pàgina 3, columna 4.)

LA REPÚBLICA AL SR. ALCALÁ ZAMORA

—Trí i remeni. Per president del consell, pot escollir entre tots aquests.

Tal com vàrem anunciar l'heren d'en Bertrana ha guanyat el premi Crexells

Si no fos que ja tothom n'està convençut, bastaria el que acaba de passar amb l'adjudicació del Premi Crexells, per a demostrar a qui sigui que EL BE NEGRE és el periòdic més ben informat del món.

Mentre la premsa diària, distreta amb l'elecció del President de la República, amb els viatges de l'Artemi Aiguader i amb altres fets sensacionals per l'estil s'oblidava d'informar els seus lectors del com i del què del Premi Crexells, pròxim a concedir, el pobre BE NEGRE, traient el fetge per la boca i comprant a pes d'or el silenci de conegudes personalitats del nostre món artístic i financer, aconseguia per als seus lectors una informació transcendental, a l'ensens que verídica.

EL BE NEGRE, com sempre, s'ha avançat als esdeveniments. Hem publicat, amb cinc dies d'anticipació, el veredict del Premi Crexells. Moltes altres vegades, amb més anticipació encara, hem anunciat fets que la realitat ha confirmat després. Si alguna vegada les nostres prediccions no s'han complert—confessem-ho ara, en plena disbaixa de modestia—no ha estat mai per culpa nostra, sinó per culpa dels fets, els quals, apartant-se del coriol del seu deure, han preferit trair el propi destí abans que fer quedar bé EL BE NEGRE.

Sortosament, no ha estat aquest el cas del Premi Crexells de 1931. Els senyors que componen el jurat, davant del terrible dilema de votar segons llur consciència o de desmentir una predicció d'EL BE NEGRE, han preferit, amb un gest que els honora, obeir les terribles insinuacions del nostre setmanari, abans que fer-nos quedar com uns porcells davant l'opinió pública.

Gràcies, Duran! Gràcies, Cabot! Gràcies, Capdevila! Gràcies, Plana! Gràcies, Puig i Ferrater! Gràcies, Llor! Gràcies, Soler de Sojo!

EL BE NEGRE no oblidarà mai aquesta atenció.

Explicades ja les causes íntimes que han donat el Premi Crexells d'enguany al senyor Prudenci Bertrana, anem a ressenyar, com un periòdic qual-sevol, la faramalla purament externa de la cerimònia de la concessió del Premi.

Diumenge, a les sis i set minuts en punt de la tarda, va reunir-se el jurat. A petició d'un dels presents, fou expulsat de la sala l'editor A. López Llausàs, que impudicament oferia fabuloses quantitats per a subornar els senyors que havien d'escollir el millor llibre de l'any.

Resolt aquest petit incident, els senyors del jurat es posaren a votar com uns desesperats. Mancaven només tres hores per la del sopar, i hom no es podia distreure, si és que es volia aprofitar aquesta ocasió única d'emetre el sufragi sense necessitat de votar cap candidat de l'Esquerra.

Al primer escrutini, davant la sorpresa general, obtingueren un vot cadascun dels setanta-dos aspirants al Premi. Al segon escrutini, i al tercer, i al quart, i al cinquè, i al sisè, el jurat va anar ofegant els seus sentiments filantròpics, i va acabar per votar només els senyors Bertrana, Minguet i Soldevila.

Es per aquesta raó i no per cap altra, tal com ha pretingut demostrar el crític de pilota basca d'*El Diario del Comercio*, que l'escrutini que feia quinze o setze donà el següent resultat:

(Segueix a la pàg. 3, col. 1.)

Fins on hem arribat, senyors!

La candidata del B. O. C. és elegida reina de les modistes

Les coses van anar així:
El conegut i reputat periodista Lluís Aymami i Baudina, que amb motiu de la no-vinguda d'en Domènec de Bellmunt, que no s'ha mogut de Madrid esperant que es resolgués la crisi (ens referim a la crisi ministerial i no a la crisi econòmica, ja que en Domènec de Bellmunt visita de franc), es va veure convertit en la «vedette» periodística de la festa de les llucietes, va rebre dissabte passat, a la redacció de *La Rambla*, la visita d'una senyora i una noia rossa, que van començar felicitant-lo efusivament per haver estat nomenat del jurat que havia d'elegir la reina, i a continuació la senyora desgranà, poc més o menys, el següent discurs:

—Doncs, sí, senyor Aymami, una servidora sóc la senyora muller del conegut i popular propagandista comunista — només propagandista — senyor Daniel Domingo i Montserrat, i he vingut per a presentar-li aquesta senyoreta tan bufona, tan maca i tan espavilada, que treballa al meu taller de modisteria.

—Encantat de conèixer-la, senyoreta—féu l'Aymami.

—El mateix li dic—féu en Baudina.

—Gràcies, jove—replicà tímidament la presentada.

—Doncs, sí, senyor Aymami—tornà la senyora—. He vingut per a presentar-li aquesta senyoreta i de passada per a recomanar-li que s'hi fixi bé, perquè demà desfilirà per davant del jurat, i...

—M'hi fixaré, senyora.

—Oh, és que el meu gust seria que la tingués present...

—Me'n recordaré tota la vida, senyora. Sóc un gran fiscomista. Perdi *cuidado*, que a l'hora de fer la ressenya ja diré que el vestit elegantíssim que lluita era tallat de vostè.

—No, no m'ha entès. Vull dir que m'agradaria que a l'hora de la votació tingués present el nom d'aquesta senyoreta.

—Aaaaah!—va fer l'Aymami.

—Ara hi caic. Així, el que volen és el meu vot...

—Això mateix. M'agrada perquè ho entén.

—Sí, home. Perdoni, però ara no em recordava que aquest matí, a la Generalitat, el seu senyor ja m'ha parlat.

—Doncs, sí, senyor Aymami. Ja hem anat a veure el senyor Casanellas, que també ens ha promès el seu vot.

L'Aymami va quedar més parat que si li haguessin assegurat que en Companys havia estat contractat per a fer de professor de francès a can Berlitz.

—Perfectament, senyora—va dir—. ¿El nom de vostè, senyoreta?

—Pepita Cubells, per servir-lo.

I diuen que aquell dia no va passar res més.

L'endemà va ésser nomenada reina de les llucietes una senyoreta rossa que es diu Pepita Cubells, tot i que en Casanellas va tenir molt interès a fer constar que ell no l'havia votada.

Després d'aquesta victòria dels comunistes, s'assegura que el B. O. C. espera amb optimisme les properes eleccions.

LA BORSA LAVIDA

COTITZACIONS

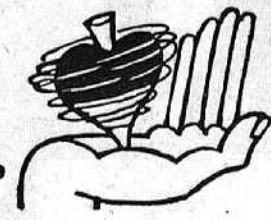
Pepita Cubells, la reina de l'agulla	17 anys
Prudenci Bertrana, el rei de la ploma	5.000
Joan Mingué	2
Samitier	1
Ventoldrà	2
Junyent i Roma, S. L.	A l'augua.
Alfonsito XIII	Al pudriero.

Els dos èxits més esclatants de la setmana han estat el de la reina de les llucietes i el del rei dels hereus camperols.

En canvi, l'ex-rei de les panteres es troba més f... que mai.

Els «magos del balon» han guanyat cinc punts. Els amos del requeté segueixen fruitint de les delícies d'un viatge marítim pel port.

amb el cor a la mà.

«LAS TROPAS DE MACIA»

No tot han estat flors i violes per als cepats Mossos de l'Esquadra que varen anar a Madrid per a prendre part en la parada militar de la presa de possessió del President de la República.

Els diaris no ho han dit, però nosaltres, que som un setmanari, ho direm: els Mossos de l'Esquadra foren xiulats en manta cantonada.

—Son las tropas de Macià! —deien els «hijos del pueblo de Madrid».

—Visca la concòrdia?

Visca!

EL BARRET DE L'ESQUERRA

Per tal que poguessin presenciar la festa, fou aixecada una tribuna reservada als diputats, a la Plaça d'Orient. Hi havia, entre altres, el senyor Macià, però bona part dels diputats de l'Esquerra consideraren més oportú pujar al palau presidencial i llambregar la parada militar des dels balcons de l'ex-regi ex-alcàsser.

Alguns d'ells es feren remarcar pel fet de no treure's el barret ni per equivocació i de visitar els luxosos salons bo i repartint democràticament i equitativa manta escopinada per tots els reconcs.

—¿Per què no us treieu el barret? —els preguntà un amic, lleugerament esgarriat.

—Perquè aquí és com a casa nostra —respongué l'Aragai.

—Oh!—insistia el primer—és que a casa meua, acostumo treure-me'l, el barret...

ELS FUNCIONARIS TENEN ORELLES

L'actriu Josefina Tapies, que treballa al Teatre Calderon, de Madrid, va dedicar una funció en honor de Francesc Macià. Aquest va assistir-hi, acompanyat d'en Nicolau d'Oliver. A la mateixa llotja, hi havia també un alt funcionari del ministeri d'Economia, castellà de naixença i de creixença i que no parla el català.

Confiat amb això, el senyor Macià va fer una confidència a en Nicolau:

—No dimitiu —va dir-li—. Quedeu-vos al ministeri. Serà la millor solució. Jo ja tinc prou mals de cap...

...Aquell funcionari del ministeri d'Economia no parla el català. Però l'entén. És per això que EL BE NEGRE pot apuntar-se l'èxit de publicar aquest eco, rigorosament verdic.

HISTÒRIC

Durant la darrera estada del senyor Anguera de Sojo a Madrid va visitar, una tarda, el Congrés. Això no tindria res de particular si no fos que el senyor Anguera fou materialment acaparat pel senyor Companys, el qual, portant-lo mig abraçat, el presentava a tort i a dret, amb una afabilitat i deferència lleugerament desproporcionades.

Uns dies abans, el senyor Companys havia declamat en un miting, a Sabadell:

—«Perquè veieu quina opinió tinc del governador, us faré saber que fins li he retirat el saludo personal.»

Com que el senyor Anguera estava informat d'aquesta declaració, no és estrany que comentés davant d'uns amics:

—«Sí; personalment, em tracten molt bé, però cada vegada que els electors se'ls esperen, ja se sap; garrotada a l'Anguera!»

ELS MONARQUICS S'ENTRETENEN

Sabem de bona tinta que aristocràtiques dames i aristocràtics cavallers es proposen invitar el noi Primo de Rivera perquè vingui a donar una conferència a Barcelona.

La segona part i la més important del programa, seria la següent: a la nit, el noi Primo de Rivera aniria al Liceu i l'aristocràcia local aprofitaria aquesta ocasió per fer una gran parada de fracs, joies i escots en les llotges del Liceu, per a demostrar als republicansots l'espectacle que s'han perdut.

Tot això està preparat. No sabem si arribarà a realitzar-se. En tot cas, EL BE NEGRE ja ha complert amb el seu deure.

...I esperem que els guàrdies d'assalto compliran el seu.

La predicció d'EL BE NEGRE s'ha complert

La cançó de la cartera

Cantem, cantem la glòria dels nostres esquerrans; tots volen ser ministres, tots, fins en Campalans.

Han 'nat a Presidència i canten tots a cor: «La tasca és molt feixuga, però m'hi veig amb cor!»

«Jo vull sacrificar-me.»
«I jo.» «I jo també.»
L'un diu: «Jo sé idiomes», i l'altre: «Jo no en sé.»

L'un diu: «Jo sé de comptes», i l'altre: «Jo tampoc», i l'altre: «Si no calles, et fumo un cop de roc.» (I)

«Tots som companys», exclama el que té més pocs anys; i un replica: «T'enganyes, no tots som en Companys!»

Aquell de més alçària diu que s'hi pot lluir. «I Vallescà», assegura burla, el seu veí.

«Jo sóc el vostre home», diu en Dolcet: «Ignar!» li fa en Xirau, i venta un bot particular,

i cau a la cadira més ministerial, i ple de sorna, crida: «Dolcet, puja aquí dalt!»

Els altres s'abraonen i l'estiren pels peus; després tots s'agarbonen, «tots volen ser hereus».

I criden i s'exclamen i udolen a desdir: tots volen molestar-se; tots ens volen servir.

I Catalunya els guaita i els fa amb veu maternal: «Potser que aneu amb compte, xicots, de prendre mal!»

(1) Boronat.

Per l'estació de França ens arriba la silueta de D. Francesc Cambó

A l'estació de França hi havia en aquesta avinentesa tots els Casabons i Bausilis d'aquest món. L'Octavi Saltor, amb una panereta plena de «Patafrits», deambulava de grup en grup. Dos carlins i un capellà, amb grans escarafalls, comentaven l'estrall dels temps que corren. En Ventosa i Calvell, en persona, passava el temps pesant-se a la bàscula automàtica i tirant a la repartidora de xocolata. Com que casualment no duia «calderilla», demanava ara i adés al seu parent Duran i Ventosa: aquest, cada cop, butxaquejava, no en trobava i es girava cap un jovincel que vol ser regidor i que no anomenem per a no fer-li el reclam. El jovincel «esquitxava» tan amament com sabia. I en Duran i Ventosa feia, brandant la testa:

—No sé on tinc el cap. ¿Vols-t'hi jugar que m'he deixat aquells trenta cèntims a casa?

El jovincel, aleshores:

—¿Vol trenta cèntims, don Lluís?

Però en Duran tornava a brandar la testa, fent que no, mentre deia per dins:

—Aquest minyó és dels que sabran on és el calaix del pa.

De sobte, la beatitud d'aquest quadre de costums regionalistes es veié trencat per un gran soroll. Escarritx, esbufecs, xiulets. L'express.

Tota la munició regionalista formava aleshores en renglera.

Els vagons començaven d'escopir personal: de cop, va saltar l'Estelrich. Els lligaires es tornaren pallids. Ens ha guanyat per mà, aquest «paio»! Tal fou el crit de tots els cors.

Darrera, saltà la silueta d'en Cambó. Es igual que les caricatures dels diaris: paraula. I darrera la silueta d'en Cambó, un deversall de maletes i baguls que tothom s'afanyava d'agafar.

Una veu agra i seca va resonar pels àmbits de l'andana:

—Au, silenci!

Se'n féu un de sepulcral.

—Nois—digué la silueta d'en Cambó: un porto alguna cosa de París: el gall de Nadal, que enguany serà regionalista.

D'on sortien tants galls? La silueta d'en Cambó va treure's de sota l'aixella una *serviette* de pell de luxe. De la *serviette* brollaren tot de galls de paper, d'aquells que és fama que fabrica D. Pacu.

—Poseu-vos en renglera!

Quan tots els galls foren repartits, la silueta d'en Cambó es tragué de l'infern dels Pastors de l'americana un barret de general, se'l posà i exclamà:

—Endavant, amb els signes monetaris; cap al poder, minyons, i qui m'estimi que em segueixi.

L'estol es posà en marxa; les cares eren un xic llargues i la cosa s'explica: don Francesc d'Assís, en comptes de fabricar els galls amb papers de la «Chade», els havia fet amb «Suros»; en canvi el seu capell era una magnífica acció de la «Chade».

D'aquestes en tinguéssim tots plegats, i no Catalanes!

JA VEUREN SI N'ES D'IMPORANT EL NEN UTRILLO!

La Comissió organitzadora de la festa de les modistes i el jurat qualificador, van ésser proveïts d'unes ensenyes sense les quals no era permès l'accés al lloc del jurat al Palau de Belles Arts.

Uns espectadors ho comentaven:

—Ho deuen haver fet per tenir un record de la diada.

—A la millor se les han posat per donar-se importància.

Un que els sentia replicà:

—Van equivocats, senyors. L'única raó que ha decidit als organitzadors a fer-se fer aquestes ensenyes, ha estat l'evitar que el nen Utrillo es barrejés a remenar la cua entre ells.

—On va tant eiverrat, senyor Artemi?

—Vag a Madrid a arreglar una qüestió de principis. L'amic Jiménez ha bufetjat a l'Esplà i aquest ha tingut la barra de tornar-s'hi. Això no pot quedar així perquè seria sentir mal precedent.

—On va tant eiverrat, senyor Artemi?

—Vag a Madrid a arreglar una qüestió de principis. L'amic Jiménez ha bufetjat a l'Esplà i aquest ha tingut la barra de tornar-s'hi. Això no pot quedar així perquè seria sentir mal precedent.

—On va tant eiverrat, senyor Artemi?

—Vag a Madrid a arreglar una qüestió de principis. L'amic Jiménez ha bufetjat a l'Esplà i aquest ha tingut la barra de tornar-s'hi. Això no pot quedar així perquè seria sentir mal precedent.

—On va tant eiverrat, senyor Artemi?

—Vag a Madrid a arreglar una qüestió de principis. L'amic Jiménez ha bufetjat a l'Esplà i aquest ha tingut la barra de tornar-s'hi. Això no pot quedar així perquè seria sentir mal precedent.

—On va tant eiverrat, senyor Artemi?

—Vag a Madrid a arreglar una qüestió de principis. L'amic Jiménez ha bufetjat a l'Esplà i aquest ha tingut la barra de tornar-s'hi. Això no pot quedar així perquè seria sentir mal precedent.

—On va tant eiverrat, senyor Artemi?

—Vag a Madrid a arreglar una qüestió de principis. L'amic Jiménez ha bufetjat a l'Esplà i aquest ha tingut la barra de tornar-s'hi. Això no pot quedar així perquè seria sentir mal precedent.

ESPORT I CIUTADANIA

El dia abans del partit Anglaterra-Espanya, Ricard Zamora va declarar que, per tal de eridrar la sort portaria l'endemà a sota del gersel, el retrat de la seva senyora.

Efectivament. A Zamora li marcaren set gols i aquella fou la pitjor actuació de tota la seva vida futbolista.

Sort que, segons suposem, en Zamora no és supersticiós...

—On va tant eiverrat, senyor Artemi?

—Vag a Madrid a arreglar una qüestió de principis. L'amic Jiménez ha bufetjat a l'Esplà i aquest ha tingut la barra de tornar-s'hi. Això no pot quedar així perquè seria sentir mal precedent.

—On va tant eiverrat, senyor Artemi?

—Vag a Madrid a arreglar una qüestió de principis. L'amic Jiménez ha bufetjat a l'Esplà i aquest ha tingut la barra de tornar-s'hi. Això no pot quedar així perquè seria sentir mal precedent.

—On va tant eiverrat, senyor Artemi?

—Vag a Madrid a arreglar una qüestió de principis. L'amic Jiménez ha bufetjat a l'Esplà i aquest ha tingut la barra de tornar-s'hi. Això no pot quedar així perquè seria sentir mal precedent.

—On va tant eiverrat, senyor Artemi?

—Vag a Madrid a arreglar una qüestió de principis. L'amic Jiménez ha bufetjat a l'Esplà i aquest ha tingut la barra de tornar-s'hi. Això no pot quedar així perquè seria sentir mal precedent.

—On va tant eiverrat, senyor Artemi?

—Vag a Madrid a arreglar una qüestió de principis. L'amic Jiménez ha bufetjat a l'Esplà i aquest ha tingut la barra de tornar-s'hi. Això no pot quedar així perquè seria sentir mal precedent.

—On va tant eiverrat, senyor Artemi?

—Vag a Madrid a arreglar una qüestió de principis. L'amic Jiménez ha bufetjat a l'Esplà i aquest ha tingut la barra de tornar-s'hi. Això no pot quedar així perquè seria sentir mal precedent.

—On va tant eiverrat, senyor Artemi?

—Vag a Madrid a arreglar una qüestió de principis. L'amic Jiménez ha bufetjat a l'Esplà i aquest ha tingut la barra de tornar-s'hi. Això no pot quedar així perquè seria sentir mal precedent.

—On va tant eiverrat, senyor Artemi?

—Vag a Madrid a arreglar una qüestió de principis. L'amic Jiménez ha bufetjat a l'Esplà i aquest ha tingut la barra de tornar-s'hi. Això no pot quedar així perquè seria sentir mal precedent.

—On va tant eiverrat, senyor Artemi?

—Vag a Madrid a arreglar una qüestió de principis. L'amic Jiménez ha bufetjat a l'Esplà i aquest ha tingut la barra de tornar-s'hi. Això no pot quedar així perquè seria sentir mal precedent.

—On va tant eiverrat, senyor Artemi?

—Vag a Madrid a arreglar una qüestió de principis. L'amic Jiménez ha bufetjat a l'Esplà i aquest ha tingut la barra de tornar-s'hi. Això no pot quedar així perquè seria sentir mal precedent.

La guerra Vachi-Taxista a Gràcia

La ruptura de les hostilitats. - Un interviu i una informació telegràfica de darrera hora

—Que vagi a la merda!—sentírem que deia amb energia no exempta de dolor, a la criada que li havia presentat la nostra tarja de periodista.

—El senyor diu que passi—ens deia moments després la gentil criada.

—Però...objectarem estranyats, no havia dit...

—Sí; però no en faci cas; és la seva manera de parlar.

Passarem. El senyor Vachier s'aixecà amable i acudí a saludar-nos.

—Ja haurà sentit—ens digué—com deia a la raspa que el fes passar immediatament; si ha sentit alguna altra cosa no en faci cas: la gent sempre té la mania, quan jo parlo, de sentir una altra cosa. I ara, vostè dirà.

Anàvem a parlar-li de la qüestió dels taxis, però ens agafà per mà:

—Vostè ve a parlar-me de la qüestió dels taxis!

—Com ho ha endevinat?

—Podrien venir trenta mil persones a veure'm i a totes els endevinaria per què vénen; ja veu si en sóc d'intelligent.

—I per què vindrien?

—Pels taxis, home, pels taxis!

—Oh!—férem amb admiració.

—A menys—afegí modest—,

les més importants capitals d'Europa, el servei de taxis serà dintre de poc a Barcelona el millor de tota l'Àsia. S'han acabat les misèries en la indústria taxista; he aconseguit finalment el que volia, el color únic i la direcció única: el color únic, que és groc, que és el color del oro, i el negre, que és el color del moro, i amb aquests dos colors i la direcció única, que és la meua, o sigui la meua i res més que la meua, perquè totes les altres són merdes, la Comissió de Circulació, que sóc jo, es posarà a l'alçada de les millors del món.

—Es que deien si es tractava d'un monopoli.

—I ara, vol callar! Ja l'han enredat. Una cosa és transport en viu i una altra monopoli; jo ja no sé com ho haig de dir! Vol fer-me un favor? Ara si: vagi-se'n a la merda.

Ens acomiadarem del president de la Comissió i anàvem a sortir de la bonica torre que el senyor Vachier habita al carrer del Maignon, de pur estil esquerà, quan haguérem de tornar a entrar precipitadament, perquè tot el carrer estava ocupat de taxis i taxistes en actitud amenaçadora.

—Què passa?—preguntàrem a l'il·lustre taxicòman.

irrupia en la casa i es repartia el seu germà a cops de puny. Mr. Vachier no fou trobat a cap de les habitacions. Misteri. Esbrinaré tot el que hi hagi. Manden fondos. — Fernsworth.

Una resposta contundent.

Barcelona, 12. — Sense saber-se com, avui s'ha produït una diversió en el conflicte vachi-taxista. Nombrosos taxis han passat i traspassat per davant de la casa anomenada David, fent sonar les botzines de protesta, de moment, carregades amb pólvora sola. Hom relaciona el fet amb la desaparició de Mr. Vachier de casa seva, fet que esbrinaré tan aviat com rebré fondos. — Fernsworth.

El misteri esbrinat.

Barcelona, 13. — He recibido fondos. Mr. Vachier sortí de casa seva amagat en el cove de la roba bruta. Vaig endevinar-ho per l'olor que en sortia. Vaig seguir-lo. Mr. Vachier anà directament al local de la Confederació de Federacions Taxistes, convocà les Federacions d'entitats taxistes de la Confederació de Federacions Taxistes, i allà preparà la contraofensiva contra els taxistes d'entitats no pertanyents a les entitats federades i confederades en la Confederació de Federacions d'Entitats Taxistes. També sembla que anà a veure el doctor Aiguader, encara que no ho podria assegurar. — Fernsworth.

No seria la casa David?

Barcelona, 14. — A títol d'informació haig de dir que em diuen que Mr. Vachier ha fet el que els francesos en diuen *fausse route*, en atribuir el setge a la casa David. Em diuen, però, em penso que m'enreden, que l'ofensiva es deu als taxis «Erse». Ignoro si hi ha taxis d'aquesta marca. M'informaré. — Fernsworth.

Un article sensacional.

Barcelona, 15. — Mr. Vachier publicarà a *L'Opinió* un article dirigit a l'alcalde, doctor Aiguader, en el qual parla de l'agressió dels taxistes contra el seu germà. L'article es titularà: «De què entraña té hizo Dios los hermanos, Aiguader?»

Mof de la fin

Mai no hauríem dit que uns potins d'El Be i de Mirador, portessin tant d'enrenou. Ara ja no és solament el doctor Trias de Bes el que reacciona, sinó els seus deixebles també, que deuen creure's tenir, l'«aprovat» en «suspens».

Dijous, reunits al pati de Dret, acordaren que una comissió s'adreçés al nostre setmanari per tal de protestar — correctament, això sí — contra el que ells anomenen campanya d'El Be.

No cal. Per ara nosaltres hem dit ja la nostra darrera paraula i no pensem parlar-ne més, perquè no és la nostra intenció fer trontollar el casalot del carrer de Corts.

Pel que no passem, però, és per això del projectat sopar de desagravi. Imitacions, no! Ací l'únic que té el dret d'usdefruit sobre els sopars de desagravi és en Pociello. I ningú més!

Ja veureu, amics: facilitats, tantes com en vulgueu; però les coses, com més clares, millor.

El nou ministeri espanyol

Hisenda, Takahusi. Interior, Nakahusi. Justícia, Shusuki. Economia, Mhayeda. Instrucció pública, Athoya-ma.

Foment, Toconcemai. Té ara ens adonem que això és, en realitat, el nou ministeri japonès. Aviat serem com en Lerroux, que ja no sap si viu a Madrid o a la Manxúria.

ENIGMA

En Joan Vallès i Puja-a-quidals dona avui, dia 15, una conferència a Sabadell, sota el títol de «Rectificació de la República».

Molt bé: i al senyor Vallès i Puja-a-quidals, ¿qui el «rectifica?»

— Vol dir que no hi haurà més misses, mossèn Ramon? — No pas mentre no se l'acabi les teves, filla meua.

Records de la darrera carlinada

(ve de la pàgina 1)

Rosó. — Hi ha un embossat. Sr. Roma. — Que passi! I l'embossat passà.

I passaren tres hores. L'embossat de tant en tant es treia el capell; era quan sortia a la conversa el nom del rei, que diuen ells; aleshores, el senyor Roma, que no en portava, omplia, per celebrar-ho, dues copes d'estomacal i en buidava una; l'altra la buidava el senyor Junyent, que ara ens recordem que no ens havíem recordat de dir que era l'embossat, que ja no ho era perquè en entrar s'havia desembossat.

—Cal donar la sensació—deia el senyor Junyent—, que l'acte va contra la República per dues raons; la primera és que si diguéssim sense embuts que anem contra El Be Negre el poble se'n tiraria a sobre com un soi home; la segona és que anant contra la República — aparentment, és clar — guanyem el concurs del «Trader Horn» al Tivoli i ens paguen un viatge gratuït a Fernando Poo. Si, al mateix temps que tot això, però, podem aterrar la República, miel sobre hojuelas, que diu Monsenyor Lisboa.

—Així—deia el senyor Roma—farem des de *El Correo* una forta campanya antirepublicana.

—No! No m'enteneu. Farem una forta campanya a favor de la Puríssima; organitzarem una missa de forta campanya a Sant Agustí, on anirem tots d'infanteria; farem una gran manifestació de requetes que, com que estem disolts no els podran dissoldre, un cant de ruja i a dinar. En havent dinat ja veureu el que passa.

S'havia estructurat la campanya des de *El Correo Catalán* com es pot veure per un article aparegut dimarts, dia d'autos, titulat «Mujeres de España!» que acaba «Mujeres católicas, mujeres de España: ¡¡Por ahí!!», veritable provocació al desordre, com es pot veure, i que fou causa dels luctuosos esdeveniments, que afortunadament no arribaren a tenir la importància que els seus organitzadors es pensaven

gràcies a la prudència, a l'esperit i a la ciutadania dels nostres lectors.

La carlinada

L'enigmàtica crida a les dones d'Espanya, que hauria desorientat a persones menys informades, per nosaltres fou reveladora i el dimarts al matí ens dirigírem al carrer de l'Hospital. Era, en efecte, l'indret que aquell famós «¡¡Por ahí!!» senyalava.

No hi trobàrem tantes dones d'Espanya com era d'esperar; hi havia, a més, senyors; una bandera enfundada, unes pancartes al·lusives a l'acte i un pendó.

En formació militar i pacífica, dues coses que ben harmonitzades fan molt bonic, es dirigiren els nostres futurs agressors a la Rambla per anar cap a dinar, però una contra-manifestació els sortí al pas. Sortiren a relluir les armes i aviat no hauria quedat ningú per aquells indrets si, trobant-se a prop per casualitat el carrer de la Portaferrissa i el seu Cercle, els manifestants coque-tonament cofats amb les típiques boines vermelles no hi haguessin entrat per prendre a-cords.

Els detinguts al «Dédalo»

Tot seguit d'arribar els detinguts al «Dédalo» el capità d'aquests vaixell de guerra es presentà als prohoms tradicionalistes i s'excusà de no poder rebre'ls millor.

—Ja em perdonaran, els digué, que no els tanqui a la bodega, però la necessitem per magatzem; s'hauran d'accontentar d'unes cambres d'oficial que si llenen els matalassos a mar i s'han portat alguna xinxeta de casa, es poden fer la il·lusió que es troben en una masmorra de la maçoneria.

—Senyor, doneu-nos resignació cristiana! exclamaren a una els detinguts.

¡No prevaleceran!

No obstant, no els abandonà pas del tot l'esperança i, agafant la poca que els quedava, l'abocaren en un telegrama urgent dirigit a l'Augusto Señor, el pretendent a la pretendència a la corona d'Espanya.

Anglaterra? Irlanda? Dublín, per tant, República. -Josep Sunyol i Garriga. («La Rambla», 14-12-31)

En mig de l'engrescament general i amb el cor bategant d'èmoció, anàvem escoltant com l'altaveu de la ràdio deia:

—Els anglesos n'han fet tres i els espanyols cap. De totes maneres, hi ha una reacció fantàstica dels espanyols i els defenses anglesos ja comencen a tremolar.

Afortunadament, com que amb aquesta mena de notícies els aficionats al futbol ja saben el pa que donen, l'un es mirava de reüll a l'altre, i tots deien a cor:

—Això vol dir que ara ens en faran tres més.

Efectivament, les prediccions dels optimistes es van complir, i el partit s'acabà amb aquell 7 a 1 tan ros, que tan alta ha posat la reputació del futbol espanyol, i que va estar a punt de fer que la lliura es tornés a posar a 50.

Quan encara la «Gaceta» no havia publicat les mesures enèrgiques que s'havien pres sobre el particular, va arribar la notícia que el mateix equip d'Espanya, amb lleugeres modificacions, havia fet la pau del 7 a 1 encolomant-ne 5 a l'equip d'Irlanda.

La Comissió de responsabilitats futbolístiques, en vista que l'esport ha tornat pels seus furs i s'ha reconciliat amb la ciutadania, s'ha retirat a deliberar, i a hores d'ara hi ha una expectació que fa feresa, esperant el resultat d'aquestes deliberacions.

La minoria de l'Esquerra Catalana, vist que el dia que s'ha guanyat no jugava en Zamora, insisteix a presentar el vot particular. Però, en canvi, els socialistes i els radicals-socialistes, enemics acèrrims dels basco-navarresos, no saben quina actitud prendre, degut a què el substitut d'en Zamora en el partit contra Irlanda ha estat en Bilbao, porter de l'Atlètic de Bilbao, i per tant cavernícola dels convençuts.

I ara que ve a tomb, aprofitem l'oportunitat per dir que no és veritat que el senyor Sunyol i Ciutadania hagi posat una agència de descarregar pianos.

«Corazón llagado, alma sangrante, Cristo adelante. ¡No prevalecerán!»

Al cap de dos dies els captius rebren la resposta, també urgent:

«Comprendido perfectamente telegrama excepto exclamación. Felicitaciones. ¿Quiénes no prevalecerán?»

L'acleariment sortí pel mateix fil que havia arribat la pregunta:

«Las puertas del infierno». I, espartana, arribà la resposta:

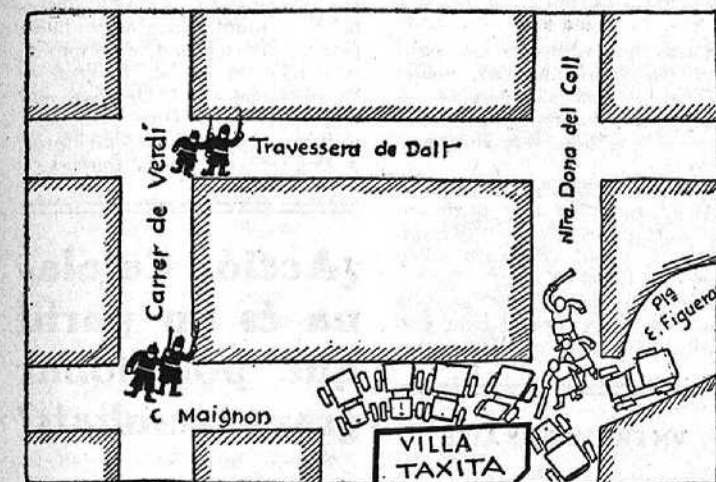
«Ah!—Alfonso Carlos».

L'actitud de la premsa.

Com que l'atac que se'n havia dirigit havia pres per pretext la Puríssima Concepció, nosaltres esperàrem la resposta de la premsa catòlica. La defensa que féu «El Matí» dels nostres ideals fou contundent: La religió, venia a dir, no té res a veure amb la política. «La Veu», però, callà; com si es trobés de defensa l'Estatut en va hem esperat que defenses la seva actitud. Si haguéssim tingut memòria—com que no en té el Be ha de tenir quatre cames—hauríem vist que el pacte de la Cucurrisa (Cucurull-Portaferrissa) els ho impedia. Les tradicionals i tradicionalistes estades del senyor Batlle a les candidatures de La Lliga, els lligava, naturalment.

L'Ortega y Gasset. — Hace falta la alegría de la República. Els tres peatons de l'apocalipsi. — Venga alegría!

Plànol general de les hostilitats

que no en vingués algun pels ascensors; però a aquest, tingui-ho per segur, no el rebria.

—I dels taxis, què me'n diu?

—Gràcies als meus estudis a

EL PREMI CREXELLS

(ve de la pàg. 1)

Bertrana, tres vots. Minguez, tres vots. Soldevila, un vot. I a la votació següent: Bertrana, tres vots. Soldevila, tres vots. Minguez, un vot. I l'altra: Soldevila, tres vots. Minguez, tres vots. Bertrana, un vot. I la de més enllà: Bertrana, set vots. Soldevila, set vots. Minguez, set vots.

Mentre els senyors del jurat es preparaven riallerament per a les trenta-quatre votacions següents, el cuiner de l'Ateneu va treure el nas per la porta i va anunciar:

—Senyors, el sopar és a taula.

Aleshores — solament aleshores — el president del jurat es va creure en el deure de fer-ne una com un cove.

—Senyors—va dir, amb accent escocès—, crec que ha arribat l'hora de què ens deixem de romansos i fem la votació definitiva. Com que els tinc per persones sensates, suposo que cap de vostès, com jo mateix, no s'ha deixat obeccar per la brillantor del càrrec fins al punt de llegir les obres que aspiraven al Premi. Per tant, ja que el sopar és a taula, proposo que, deixant-nos guiar una vegada més per aquest far de la humanitat que és El Be Negre, no ens hi encaparrarem més i fem-nos de la provada clari-vidència de tan popular setmanari.

—Esto es de gran señor y de gran patriota—va interrompre, entusiasmat, el senyor Puig i Ferrater, creient-se que encara es trobava al Congrés de Madrid.

—Doncs, què—féu el president, impertèrrit—, ¿us fa peça l'hereu d'en Bertrana?

Un hurra! sorollós va somoure els fonaments de l'Ateneu. Cinc minuts després, els senyors del jurat endrapaven com uns Radres.

Els nostres lectors han de tenir present que a l'hora de tancar la present edició, no es coneixia encara la solució de la crisi ministerial, ni de la crisi del teatre.

ELIBRE A LESS FOSQUES.

Per superar el record inimitable d'Ombres, Blanques Murnau hauria hagut de fer un film excepcional. No és aquest el cas de Tabú, el cas de Tabú.

Tabú només supera Ombres Blanques en la qualitat de la fotografia. I en res més. Tota la resta, és netament inferior. La primera part de Tabú fa de molt bon veure — interès documental, un cert moviment, i la gran traça de l'operador. Després, quan entrem de ple al conflicte dramàtic, el film decau irremissiblement i acaba per ésser fatigant.

Cada dia és més difícil donar gràcia i novetat als films de temes exòtics. L'exotisme té el valor de la sorpresa; quan aquesta desapareix (sobre les illes del Pacífic comencem a estar tan ben documentats com la senyora Aurora Bertrana) el director ha de fer veritables filigranes per mantenir l'interès del públic.

Hem sofert, potser, un empat de films exòtics.

Aviat, el més exòtic serà fer un film de papàs i mamàs i de dos enamorats que acaben casant-se.

De totes maneres, Trade Horn, l'altra gran estrena de la setmana passada, ha tingut un èxit positiu.

Variacions, encara, sobre l'Àfrica: caimans, girafes, panteres, lleons, rinoceronts, gazelles, micos, zebres, corbs, negres (no corbs negres; volem dir negres i corbs), hipopòtams, etc., etc.

Trade Horn, però, té el mèrit extraordinari que supera tot el que hem vist fins ara sobre la matèria. Per això no defrauda, com Tabú.

Trade Horn té un argument pueril, del qual, però, no sabem parlar malament. La petita història dels caçadors i de la blanca salvatge serveix per treure monotonia al film.

Una blanca que ha viscut des de menuda amb una tribu de negres. Això no li priva de tenir les mans perfectament manicurades, les celles fetes i

I UN BE!

Per enero, Juan tercero. (Senyor Esteve).

El senyor Ramon Albó s'ha firit a les parades de Santa Llúcia una grossa de casetes. Ha demanat que els les donessin ben barates, perquè és tractava de cases barates per a obrers.

Després de la secularització dels cementiris l'Ajuntament té un altre truc: la de clausurats les escoles de La Vanguardia. L'acte tindrà lloc a la impremta d'aquest diari: no hi haurà públic ni discursos.

El senyor Companys, des d'aquesta, secció, s'adreça al públic en general, i els demana que li diguin si saben què significa «Ta queule!», expressió que té tot l'aire d'ésser francesa (parla que ell ignora) i que l'altre dia va rebre de boca d'una senyora rossa que passava per la Rambla.

L'amic Josep Pla, ultra la condemna a treballs forçats que està extingint a La Veu de Catalunya, ha sofert un nou càstig: el d'escriure editorials derrotistes i anticatalanes a El Sol. Celebrariem que poguéssim acollir-se a l'indult de la República.

No és cert que estigués a punt d'ésser elegit reina de les modistes el senyor Cabré.

No hi ha res, per passar les calor de Nadal, com els ventiladors «Wätxer» i les neveres «Wellia».

Obra de moda: Pellicena se escriu con h. Humorisme i regionalisme de bona jeia.

Per a celebrar l'arribada del senyor Cambó, els pro-nois li han fet present d'un magnífic rellotge-polsera que sempre s'nyala tres quarts de quinze.

els peus tan ben conservats com la senyora Auten de Sarra. Evidentment, l'Àfrica té molts misteris.

A Trade Horn també veiem l'escena, esdevinguda clàssica en aquesta mena de films, del negre que és mort per una ferra. En aquest cas, la ferra és un rinoceront.

Ja és una mica escamador que a cada film sobre l'Àfrica hagin de matar un negre. Aquesta escena, trucada o vertadera, deu pretendre demostrar el gran perill que corren els artistes i els operadors. No tenim res a dir-hi. Però mentre en lloc d'un negre les feres no s'entretinguin amb un blanc — en Mojica, per exemple — no ens acabarem de creure que vagi de debò.

Feia algunes temporades que els films s'aguantaven tant poc al cartell com en l'actual. Setmana darrera setmana veiem com els programes canvien a una velocitat al·lucinant. Films tan bons com Le million, Marroc i Carrers de la ciutat no han pogut constituir una excepció en aquesta cursa de fracassos.

Sols s'aguanten, ferma, impertèrrita, La mujer X, prototipus del mal gust i de la carinclinada.

Que és gran Barcelona!

LES GRANS MODIFICACIONS DE LA HISTORIA

Com fou que J. A. Tratal no resultà elegit president de la República Espanyola

Al primer número del Be Negre, si ho recordeu, publicàvem unes declaracions de J. A. (h!) Tratal, referents a la seva candidatura a la Presidència de la República: també recordareu la modestia de les manifestacions d'aquest senyor; ell es jutjava incompetent, humil, desinteressat, etc. i arribava a condensar el seu autocrític dintre una frase lapidària: «Sóc un ase».

Però també és cert que, quan deia això, Espanya només era una República, i encara ningú no podia endevinar que ho fos de Treballadors. Tot fou ésser declarar que «Espanya és una República de Treballadors» i modificar-se instantàniament, en un sentit optimista les pa-jarilles de J. A. (h!) Tratal. Aquella nit mateixa, parlant amb una dependenta d'una vaqueria dels voltants de Santa Caterina, amb qui sosté un festeig passavolant i tendrívul, el Dr. Tratal va dir-li, d'una certa manera solemne i misteriosa: —Laieta; aviat em veuràs, i no em veuràs!

I per més que va fer, la pobre xicota no li pogué treure una paraula més, així com vint pessetes per a comprar-se un portamonedes xarolat.

L'endemà, a punta de dia, el dinàmic Tratal, en avió, va plantar-se a Madrid i va escriure aquesta carta a tots els diputats i ministres:

Muy Sr. mio: Por la presente sabrá de como me presento al fin para presidente de la República, desde que la susodicha es Trabajadores; dos razones me abonan (con abonos nitro-

genados, vulgo «guano»): la primera, que Trabajo, en catalán es «Traball», palabra muy parecida a mi nombre, el cual es Tratal, como V., en sus cortos alcances, no ignora. La segunda es que en todo España no hay ni uno como un servidor, para Trabajar-se las cosas. En espera de su lindo voto, le da gracias por endelante i le estrine la mano (la mano que aprieta) su efectísimo J. Aaaaah! Tratal.

En Tratal mateix, disfressat de botones, amb ulleres fumades i gorra de plat, va repartir la carta de recomanació. Aquella mateixa tarda rebia la conformitat de tothom.

Però entre les persones que reberen aquesta missiva hi havia (negra distracció) D. Niceto en persona.

El qual, segons costum, anà a missa i, després, en comptes de sortir per la porta de l'església, va sortir per la sagristia. Tinguen ben present aquest detall, pel que més endavant direm.

Al vespre, abans d'anar al lliç, J. A. (h!) Tratal, en escriure a la seva xicota li anunciava, en mig de coses delicades i gaunts:

«El cor me diu que més aviat del que et penses tindràs el portamonedes de xarol que tant desitges; no em preguntis més, perquè no t'ho diria tampoc; adéu, ratolinet; rep mil petons i abraçades de la teva

Rateta.»

«Rateta» és com signa el doctor Tratal la seva correspondència tendra.

I bé: J. A. (h!) Tratal no

ha sortit elegit President de la República Espanyola de Treballadors de totes classes. ¿Com s'entén?

¿Es que els que li van prometre el vot s'han tirat enrera? —Tots juren que no.

Per altra banda, no tenia cap contrincant de categoria: en Ramon Pociello i Forradellas, posem per cas.

Quan va llegir-se l'escrutini hi hagué un gran murmur de sorpresa; molts diputats exigiren que es mostressin les papereutes. Sorpresa. Totes deien «Alcalá Zamora»; algunes «Alcalá Zamora-Alicante»; en cap d'elles hi havia «Tratal» ni res que se li assemblés.

En Tratal que, disfressat de venedor de dècims s'estava a la porta del Congrés, en rebre la notícia, es va tornar pàlid. Després, una llàgrima li rodolà per cada galta; total, dues. Acabat reaccionà i va dir:

«... s!»

A la vegada, queia en basca. I així, meitat en basca, meitat en automòbil, el va dur un de la minoria basco-navarresa, que el reconegué, fins a la dispensa on posava, prop de la Calle del Perro.

Així que va tornar de la basca, el basc va dir-li:

«Echorreigorrieta.»

En Tratal se'l mirava amb uns ulls com dues taronges. No capia.

I el basc, molt estranyat que un que fins aleshores havia estat en basca no el capís parlant llengua basca, va dir-li en castellà:

—Si que, amigo!...

I en Tratal tornà a repetir:

«... s»

— Però no havíem quedat que als monàrquics la processó els anava per dinfre?
— Sí, però ara comencen a fer-les anar per fora.

MOLT

En un diari català va rebre's una gasetilla suplicada, la qual, per raons que no creiem del cas precisar, no arribà a ésser publicada.

Es la següent:

ROMEA. — LECTURA D'UNA OBRA DE MANTUA.

El popular autor Gastón A. Mantua ha llegit una comèdia a l'Empresa del Teatre Català ROMEA.

La nova obra de Mantua té els dos valors de gran èxit de publicitat: situacions de gran comicitat i escenes sentimentals, i els dos amb igual mida, intensitat i domini de tècnica teatral.

L'obra, nel mateix ha sigut un èxit de lectura, i, desde llueg, admitida per a la seva estrena a ROMEA.

L'Empresa es mostra encantada amb la nova comèdia de Mantua, de la qual espera un d'aquests èxits que claven l'obra en el cartel durant tres mesos.

El menys que es pot dir d'aquesta obra mestra de l'art de propaganda de comptaduria, és que la gasetilla es mereix ésser redactada pel propi Gastó A. (ah!) Mantua.

Abans que el lector no arrufi el nas incredulament, volem insistir — ara seriosament — en l'absoluta autenticitat de la gasetilla que hem reproduït més amunt.

Ahir va donar una conferència al Conferentia — naturalment — Club, el famós autor alemany Ernst Toller.

Però, abans de fer aquesta cosa tan important, el gran dramaturg va sopar amb uns

EN FRANCO ES AIXÍ

— Si no vol l'Alcalá Zamora, ni l'Estadut ni la defensa de República. Que vol vostè doncs?
— El que jo vull és olla!

Però, aquesta vegada, ho deia en castellà.

L'explicació del que succeïa és molt fàcil. Quan D. Niceto va anar a missa, recordareu que diguérem que, en comptes de sortir per la porta dels fidels, va entrar a la sagristia.

Allí, en funcions d'ajudant de sagristia, hi havia un home de Priego, que devia molts favors a l'Alcalá, i que, a més d'aquest ofici, estava empleat a una impremta, la mateixa impremta on es tiraven les candidatures del Tratal.

(Mai no hem pogut esbrinar com Alcalá Zamora sapigué aquesta impremta, quan en Tratal la ignorava, però la història i la veritat estan plenes d'inversemblances.)

Mitjançant aquest subjecte terbol, D. Niceto, que és molt simpàtic com en té la fama, va omplir dues grosses ampolles amb tinta simpàtica; amb aquesta, va estampar a les candidatures el nom d'Alcalá Zamora.

En canvi, amb tinta antipàtica (que també n'hi ha) van escriure el nom de J. A. Tratal.

Dintre de l'urna la tinta simpàtica, d'invisible es féu visible; contràriament, l'antipàtica s'esborrà.

Per això i només això, l'Alcalá-Zamora és President de la República i no en Tratal.

Ja veieu com de causes infimes, se'n deriven resultats transcendents!

Ah!... i ens oblidàvem de dir que la Laieta no ha tingut el portamonedes de xarol i que de resultes, vol plantar-lo, amb el primer que li faci peca.

Si convé a cap llegidor del Be NERGE, ja ho sap!

amics, un vespre de la setmana passada, a l'Hostal del Sol. A l'hora dels postres van portar-li, perquè el signés, l'Album de la casa. Ernst Toller va passar, abans, alguns dels autògrafs i va topar-se amb una pàgina en la qual hi havien les singulatures d'Alfons XIII i de Miguel Primo de Rivera.

Com que al capdavant d'aquesta pàgina hi quedava un gran tros en blanc, Ernst Toller va omplir-lo amb la següent frase: Sic transit gloria mundi.

I, a sota, va firmar.

Bernat i Duran diria que això és un plagi.

Ha actuat a l'Olympia la famosa banda El Empastre.

Ha tingut l'èxit de sempre, però de totes maneres s'ha notat molt l'absència del Sr. Braulio Solsona, el qual, privat per l'exercici del seu càrrec de governador que el reté a Burgos, no ha pogut cooperar, com de costum, a les filigranes melòdiques dels seus companys de banda.

Sabem que el senyor Giralt prepara una temporada de teatre. Començarà per una opereta bufo-municipal, amb lletra seva i música del director de la banda municipal. El títol és suggestiu: «De què entranas os hizo Dios, víboras?», o Recuerdos de un Cementerio, o Donde las dan las toman.

¿Acció Catalana és un partit que pot donar grans resultats?

Tranquilitzats amb les declaracions que Macià féu a l'Ahora de Madrid, on assegurà que l'esdevenidor d'Acció Catalana era magnífic i opulent, no tinguérem cap por de penetrar dins la caverna modernista del carrer de Corts Catalanes, on hi ha l'estatge d'aquell partit, i a coll-i-be, la redacció de La Publi. Ens sortí a rebre un porter, i després, un joveclet a qui demanàrem si ens podia proporcionar una conferència d'uns minuts amb algun directiu d'Acció Catalana.

—No ho sé—ens respongué—, no li seria igual, pel mateix preu, d'anar a «La Lliga».

Dient això, ens empenyia, amantent, cap a la porta; però nosaltres no en fèrem cas i continuàrem:

—Es que, de passada, potser ens fariem del Partit.

L'home va obrir uns grans ulls i féu una ganyota.

—Es molt difícil—va fer a mitja veu—; torni un altre dia; pugui a La Publi; potser trobarà el que desitja.

¿A què molestar els nostres lectors amb tants detalls? Només direm que a La Publi, quan vam parlar d'A. C. ens guaitaren com si fóssim benèfics i no benèfics.

—No sabem de què ens parla; torni a baix; allí potser ho saben; i si allí no ho saben, vagi a saber on ho sabran!

Aquesta fou la resposta definitiva.

Com que la cosa començava d'agafar un cert caient còmic, baixàrem altre cop al local d'Acció Catalana de bon grat.

—Mare de Déu!—ens digué aquell joveclet emplantat—, com es veu que no tenen res a fer els periodistes!

Un nom ens creuà pel cap. —¿Que podríem veure en Bofill i Mates?

—Ara fa les seves devocions; després ha d'anar a Viladrau a passar les festes amb la família i dos freres convidats.

—I en Carrasco?

—Està passant el rosari; acabat té un miting esquerrà i extremista.

—¿Podríem, almenys, parlar dues paralles amb en Domènec de Bellmunt? és un bon noi i estic segur que no em dirà que no.

—Se n'ha anat ara mateix a parlar un miting laic.

—I en Massot?

—En Massot... en Massot—digué l'empleat amb misteri— li aconsellem que no hi parli: és un consell d'amic.

I per finir, davant la nostra estupefacció, ens féu:

—L'última que els de l'Esquerra no acabin d'anar a l'hora!